

Referat fra møtet i faggruppe landbruk 7.04.2016, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (Huvo)

Til stede: Dag E. Opsahl (Eidsvoll), Nina Lynnebakken (Nannestad), Hans Petter Langbakk (Ullensaker), Lise Gravermoen (Nes), Kari Engmark (Fylkesmannen i Oslo og Akershus), Åse Marit Skjølås (Østre Toten), Ola Bihaug (Hurdal) og Helge B. Pedersen (prosjektleder).

Forfall: Ingen.

Observatører: Anders Klaseie og Bjørn Baadshaug, begge fra Akershus Bondelag.

Merknad: Vannområdet mottok en forespørsel fra Akershus Bondelag om deltagelse i faggruppe landbruk. Det er diskutert i prosjektgruppa 18.02 og styringsgruppa er orientert 10.03. Akershus Bondelag er velkomne til å delta i faggruppe landbruk når det er hensiktsmessig, med observatørstatus. Organisasjonsstrukturen endres ikke. Andre har anledning til å delta på samme vilkår. I etterkant av møtet ble det gitt en nærmere orientering om vannforskriften og arbeidet i Huvo til Bondelagets representanter.

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	Referat fra forrige møte (25.11.15) <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.	
2	Diverse orienteringer Helge orienterte om: <ul style="list-style-type: none"> • Saker fra styringsgruppemøtet 10.03.16. • Forespørselen fra Akershus Bondelag om deltagelse i faggruppe landbruk og konklusjonen. • Sentral godkjenning av forvaltningsplanen er utsatt til juni 2016. • Planprogrammet for neste planperiode (2021-2027), skulle vært ute til høring fra 01.01.2017. Vannregionmyndigheten har bedt om utsettelse. • Vannregionmyndigheten for Glomma har meldt sin interesse for at arbeidet i Glomma evalueres internasjonal (etter ønske fra EU-kommisjonen). • Hvert år skal det rapporteres på gjennomføringen av tiltakene, første gang i februar 2017 (for året 2016). En arbeidsgruppe jobber med forslag til mal. Ikke noe nytt pt. Utkast ventes på ettersommeren. • Alle pågående prosjekter på problemkartlegging som foregår i Huvo-regi. • Overvåkingen i regi av Universitetet i Oslo, som viser bekymringsfull nedgang i tettheten av ørretunger på stasjonen i nedre del av Hurdalselva, rapport her. Det er all grunn til å være oppmerksom på partikkelavrenning, også fra skogbruksaktiviteter i nedbørsfeltet. • Gjødsling av skog. Det er grunn til å være særlig oppmerksom innen VO Huvo. Rapport M174 fra Miljødirektoratet gir føringer, men dette skal også vurderes lokalt. Kartet S 1 i rapporten bygger på gammelt («feil») datasett, noe som er bekreftet fra Miljødirektoratet. Nyere målinger viser høye N-verdier (jfr. vår overvåking 2012-2015), ikke lave som kartet viser. Pga. de potensielt negative effektene som nitrogen-gjødsling har både på terrestriske og limniske økosystemer, fraråder Helge generelt skoggjødsling i dette VO, og ber om at 	

	<p>kommunene evt. gjør en vurdering også på VF-nivå dersom det likevel skulle bli aktuelt, med følgende lokale kriterier:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedbørsfelt som drenerer til kalkede/tidligere kalkede vassdrag bør ikke tilføres mer nitrogen, med mindre det også kompenseres for tiår med utvasking av basekationer. ➤ Nedbørsfelt som drenerer til vannforekomster som i dag er overbelastet (dårligere enn «god») etter vannforskriftens grenser bør ikke tilføres mer nitrogen. ➤ Ved tvil bør eventuelt skogeier kunne dokumentere at Tot-N i vassdragene tåler tilførsler. ➤ Og selvfølgelig ikke gjødsling i vernede områder. ➤ Husk også at hele området er sårbart vassdrag ift. nitratdirektivet. <p>Kari orienterte om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • RMP-forskriften har vært ute på høring. Den er nå vedtatt av Fylkesmannen i Oslo og Akershus for perioden fram til neste hovedrullering (dvs. for to år). Hele Akershus bortsett fra arealene som drenerer til Mjøsa, og Sverige er nå prioritert, med tilhørende satser. Mer info her: <p>Hans Petter orienterte om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ullensaker kommune fikk (delvis) medhold av departementet i ankesaken av alunskiferdeponiet. Tiltakshaver må derfor foreta nye utredninger og på bakgrunn av det muligens fjerne masser og/eller sikre mot utlekkinger, etter at Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal se på saken på nytt. • Store snømengder ble ulovlig deponert. Ullensaker kommune påla ansvarlig tiltakshaver å fjerne det, noe som ble gjennomført. <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Innspill til budsjettposten i Huvo «Tiltaksgjennomføring 2017» kan gis til leder for faggruppe landbruk, fortrinnsvis i god før neste prosjektgruppemøte, dvs. innen september. 2. Viktig å få ut informasjonen om endringene i RMP-forskriften så raskt som mulig og før våronna, slik at vegetasjonssoner mm. kan etableres allerede denne sesongen. 3. Det gis en grundig vurdering av hvorvidt det har vært endringer i driftsformer mm. innen landbruket i nedbørsfeltet til Hersjøen, som kan tenkes å forklare eutrofieringseffekten etter ca. 1999. Innspill gis til Helge så snart som mulig, som tar det videre til NMBU. 	<p>Dag, Nina, Ola, Hans Petter, Åse Marit, Lise, Kari.</p> <p>Som over.</p> <p>Hans Petter.</p>
3	<p>Statistikkgrunlaget for tiltaksrapportering for landbruket</p> <p>Fylkesmannen i Oslo og Akershus har utarbeidet et excel-ark, som gir muligheter for å hente ut og sortere tall fra RMP-ordningen. Noen av mulighetene ble vist. Kommunene kjenner godt nok til dette. Når det skal rapporteres på tiltak, må SMIL-midler og eventuelle andre tiltak tas inn i tillegg.</p> <p><u>Konklusjoner:</u></p> <p>Kommunene henter ut tallene selv når det skal rapporteres, med mindre ferdig kvalitetssikrede tall framkommer direkte – da kan eventuelt prosjektleder ta det ut.</p>	
4	<p>Evalueringsmøtene</p> <p>Informasjonsmøtene for gårdbrukerne, som ledd i prosjektet Klima- og miljøprogrammet, ble diskutert. De tre første møtene ble evaluert i forrige faggruppemøte. Møtet i Nes 16.02 ble evaluert nå.</p> <p>Møtet ble holdt i samarbeid mellom Nes kommune, Huvo, Landbrukslaget, Småbrukarlaget og Landbruksrådgivinga Øst. 306 inviterte. Bra</p>	

	<p>møtedeltagelse, med 26 frammøtte (8 %). Mange og gode spørsmål. I dette møtet holdt også Landbruksrådgivninga Øst en orientering om «Gratis Miljøråd», og gårdbrukerne kunne melde sin interesse for dette. Avtalen med Landbruksrådgivninga Øst om «Gratis Miljøråd» ble delt ut i faggruppemøtet.</p> <p>Samlet vurdering av alle infomøtene: Positive inntrykk: Det ble invitert bredt. Variert møteagenda; fra overordnede føringer og teorier og ned til praktiske, konkrete tiltak. Gode muligheter til å få bakgrunnsinformasjon og stille spørsmål. Tilbakemeldingene på møtene var gode, og inntrykket i alle kommunene er at de som kom hadde utbytte av det. Oppfatningen var lik i alle fire kommunene.</p> <p>Negative inntrykk: For Ullensakers del var det minst utfordringer i denne delen av kommunen. De ville forventet større oppslutning dersom det var større problemer.</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dersom Hurdal kommune også ønsker informasjonsmøte, tas kontakt med prosjektleder dersom det lokale Bondelaget/Småbrukarlaget ønsker det. I så fall blir det kun en orientering om vannforskriftsarbeidet, og forebyggende arbeid. 2. Overslag over antall timer hver kommune har brukt til møtene, oversendes til prosjektleder. Inngår i rapporteringen som egeninnsats. 	<p>Ola, Helge</p> <p>Hans Petter, Lise, Nina, Dag.</p>
5	<p>Videre oppfølging av prosjektet Klima- og miljøtiltak i jordbruket og andre tiltak</p> <p>Nes kommune har allerede gjort en kartlegging, og skal ha møte med leder for Bondelaget og Landbruksrådgivninga Øst førstkommande onsdag for å komme i gang. Yngre gårdbrukere kan med fordel prioriteres.</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nes kommune prioriterer hvem som skal få «Gratis Miljøråd» innenfor den rammen som er gitt. Dersom det blir ledig kapasitet, tas raskt kontakt med leder for faggruppa for å fylle opp. Men i utgangspunktet antas at Nes kommune har nok interesserte. 2. Rapporteringen til FMOA tas av leder for faggruppa og prosjektleder, i god tid før fristen, som er 1.11.16. 3. Landbruksgruppa oppfatter at det viktigste Huvo tar ansvaret for i felleskap, er vannkvalitetene – inkl. oppfølgingen av leirelvne, mens selve landbruksfaglig tiltaksgjennomføring i all hovedsak skal skje i regi av kommunene/fylkesmannen direkte. Alle er godt kjent med videre oppfølging i egen regi. 	<p>Lise</p> <p>Helge, Dag.</p>
6	<p>« Handlingsplan» for tiltaksgjennomføring 2016-2021 for landbrukstiltakene.</p> <p>Til neste styringsgruppemøte skal vi utarbeide en «handlingsplan» for den videre tiltaksgjennomføringen (2016-2021). En slik oversikt bør ikke være for omfattende, og ses i sammenheng med kommende tiltaksrapportering. I påvente av en slik mal, er det vanskelig å sette den opp nå. Utkastet til VO Øyeren ble diskutert som et eksempel.</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. En handlingsplan bør si <i>hvordan</i> vi skal jobbe, samt hva, hvem og når. 2. For landbrukstiltak som i mange tilfeller ender opp i frivillige tiltak utført av gårdbrukere, må planen fokusere på våre forvaltningsoppgaver (veiledning, kontroll, utredninger osv.). Derfor er det også 	

	<p>vanskelig å sette opp veldig konkrete mål for tiltak i landbrukssektoren.</p> <p>3. En viktig målgruppe, i tillegg til styringsgruppa, er kommunepolitikere.</p> <p>4. Viktig at alle sektorer inngår i en helhetlig oversikt.</p> <p>5. Et konkret tiltak som det er ønskelig at noen utreder for fellesskapet, er det juridiske grunnlaget for å få samordnet fellestiltak for grøfting – særlig der arealer leies ut.</p> <p>6. Et annet konkret innspill, er å sette opp pressestrategi når resultatene viser seg.</p> <p>7. I en handlingsplan bør det også kunne tekstes/synliggjøres andre tiltak (eksempelvis at det er krav om 2 m buffersone for å få produksjonstilskudd osv.).</p> <p>8. Utkastet som VO Øyeren nå jobber med, oppfattes å være et godt utgangspunkt. Viktig at det harmoniseres mellom ulike VO. Ønske om dette tas opp med prosessansvarlig og andre VO.</p> <p>9. Handlingsplanen tas opp videre per epost eller i neste møte.</p>	<p>Helge</p> <p>Dag, Helge</p>
7	<p>Eventuelt</p> <p>Ingen saker.</p>	
<p>Neste møte</p> <p>Onsdag 28. september, kl. 10.00-14.00 i Ullensaker rådhus. Hovedtema: Handlingsplan for tiltaksgjennomføringen 2016-2021.</p>		<p>Dag /Helge</p>

Helge B. Pedersen (ref.)

Vedlegg:

Ingen.

<i>Postadresse</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	<i>Telefaks</i>	<i>Internett</i>
Teiealleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		